

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aeli Donati qvod fertvr commentvm Terenti

Donatus, Aelius

Lipsiae, 1905

Praefatio

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1583](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1583)

HECYRA

PRAEFATIO

I.

HECYRA EST HVIC NOMEN FABVLAE HAEC CVM DATA EST.

1 Haec fabula Apollodori dicitur esse Graeca, nam et ipsa et Phormio ab eodem dicuntur esse translatae, cum reliquae quattuor sint Menandri comici. Hecyra autem dicitur ideo, quia per socrus et soceros in ea aguntur multa; nam et *ἐνυγός* et *ἐνυγά* soceri nomen socrusque significant.

2 est autem mixta motoriiis actibus ac statariis.

3 multumque sententiarum et figurarum continet in toto stilo. unde cum delectet plurimum, non minus utilitatis affert spectatoribus.

4 atque in hac primae partes sunt Lachetis, secundae Pamphili, tertiae Phidippi, quartae Parmenonis et deinceps aliarum personarum, quae his adiunctae sunt.

4* diuisa est autem, ut ceterae, quinque actibus legitimis, quos in subditis distinguemus.

5 in hac prologus est et multiplex et rhetoricus nimis, propterea quod saepe exclusa haec comoedia diligentissima

1 *paragraphi in primis praefationum capitibus sibi invicem respondent* | Hechira V, Echira C | est om. C || 2 haec <cum> CV, corr. Reiff. | fabula om. V | apollodoro C || 4 Menandri om. C | hechira V, echira C || 6 hecyros et hecyra V, echiros et echira C || 8 mixta] meoncte ut vid. C; *μικτή* Schoell || 9 <multum> figurarum C || 11 affer C || 12 prima sunt partes C || 13 phidappi C || 14 adiunte sunt ex corr. C || 15 diuise (om. est) C || 16 quod C || 17 est om. C | et 2.] q2 C

defensione indigebat. atque in hac πρότασις turbulenta est, ἐπίτασις mollior, lenis καταστροφή.

6 acta sane est ludis Megalensibus S. Iulio C. Rabi-
rio aedilibus curulibus egitque L. Ambiuuius. modulatus
est eam Flaccus Claudi tibiis paribus. tota Graeca est,
facta et edita quinto loco Cn. Octauiio T. Manlio con-
sulibus. (a. 165)

7 cantica et deuerbia summo in hac fauore suscepta sunt.
8 προτατικὰ πρόσωπα, id est personae extra argumen-
tum, duae sunt, Philotidis et Syrae.

9 in tota comoedia hoc agitur, ut res nouae fiant
nec tamen abhorreant a consuetudine: inducuntur enim
beniuolae socrus, uerecunda nurus, lenissimus in uxorem
maritus et item deditus matri suae, meretrix bona.

II.

Vitiatam in tenebris ante nuptias, cui anulum extor-
serat, meretricem amans dum ignorat Pamphilus, duxit
uxorem grauidam ex compressu suo. quam peregre pro-
fectus cum reliquisset domi, rediens parientem offendit
furtim et apud matrem suam. qua re commotus dum
repudium inuitis parentibus et causam repudii nescientibus 20
parat, per meretricem, apud quam anulus inuentus est,
cognoscit tandem et a se uitiatam uxorem et ex se
natum filium.

1 protasis C, prothasis V || 2 est om. C | epithasis V,
ectasis C | catastropha V, KAtastropha <est> C || 3 S. in
ras. V, Sexto C | Iulio] tullio C || 4 aed. cur. V | ambibius C,
ambinius V || 5 claudius codd., corr. Klotz | paribus] tribus C ||
6 Gneo C | T. Manlio] t. C | cons. V, consu. C || 8 de urbi a C ||
9 προτατικὰ πρόσωπα G² (ed. pr.), προτατικὰ V², *****
C || 11 hoc] hec C || 13 uerecundia C, -dae schol. Ricc. ||
14 suae] filius schol. Ricc. || 15 hoc argumentum senariis olim com-
positum, deinde in prosam orationem redactum esse suspicati
sunt Sabbadini 'Bollet. di filol. class.' I (1894) p. 20, Smutny
Diss. philol. Vindob. VI (1898) p. 101 || 18 ostendit C || 19 et]
q2 C || 21 paret C || 22 et 1.] q2 C

III.

1 Primus actus colloquium continet meretricis Philotidis ac lenae Syrae cum Parmenone, ut per harum personas, quae *πρωταγωνισαί* dicuntur, argumentum spectator addiscat (*sc. 1 et 2*).

2 secundi actus tenor in hoc est: immeritam uxorem 5 ueluti malam socrum accusat Laches (*sc. 1*) et conuenit Phidippum de eadem causa (*sc. 2*), statim post quorum colloquium Sostratae inducitur conquestio, quod falsum crimen inuidiosumque sustineat (*sc. 3*).

3 tertio actui haec ascribuntur: conquestio Pamphili 10 peregre redeuntis de amore suo circa uxorem (*sc. 1*), partitudo Philumenaе, Sostratae uerba super aegritudine nurus, quam morbo credit afflictam (*sc. 2*), fletus Pamphili errantis, cum putat non ex se filium natum esse (*sc. 3*), colloquium Parmenonis cum pueris a nauī uenien- 15 tibus et mox cum ipso Pamphilo, a quo in arcem mittitur (*sc. 4*), item Lachetis Phidippique et Pamphili uerba de reconcilianda illi coniuge et eorundem inuicem litigiosa dissensio (*sc. 5*).

4 quartum actum haec complent: perturbatio Myrri- 20 nae ex interuentu mariti et eiusdem cum eo nimis callida ac muliebris astutiae disceptatio (*sc. 1*), Sostratae Pamphili Lachetisque colloquium (*sc. 2 et 3*), inclamatio patris et soceri aduersum Pamphilum uxorem recusantem (*sc. 4*), conuentio meretricis promittentis se iusiurandum 25

1 actus *om. C* | colloquii *C* || 2 personās *V* || 3 *πρωταγωνισαί* *V*² (*πρωταγωνισαί ed. pr.*), ***** *C* | dicuntur *D*, dicitur *rell.* | addiscat *Lindenbr.* (*ex cod. Cuiacii?*): adiscat *C*, discat *rell.* ||

7 quarum *C*, quārum *V* || 8 colloquio *C* | conquestio inducitur sostratae *V* (*dett.*) || 11 redientis *C* | partitudo *V* || 12 aegritudinem *C* (*dett.*) || 13 fletum *V* || 14 cum putat] computat *C*; quoniam putat *Reiff.* || 16 et mox *cod. Cuiacii*, ut mox *C*, ut mox <loquantur> *V* (*dett.*) || 18 eorundem] eorum *Reiff.* | <ab> inuicem *C* (*Steph.*) || 19 dissensio *D*, discensio *L*, discessio *CV* || 24 aduersus *C* || 25 conuentione *C* (*dett.*), -nem *V*; *corr. Steph.* | <in> promittendis *C*

matronis exhibituram de non admisso ad se Pamphilo
(*V sc. 1 et 2*).

5 in quinto actu Bacchidis narratio de intus gestis
et colloquium cum Parmenone inducitur, quem nuntium
mittit ad Pamphilum (*sc. 3*), Pamphilique ad ultimum 5
actio gratiarum apud ipsam Bacchidem (*sc. 4*).

of Leo F. 229, 1

6 Docet autem Varro neque in hac fabula neque in
aliis esse mirandum, quod actus impares scaenarum pagi-
narumque sint numero, cum haec distributio in rerum
discriptione, non in numero uersuum constituta sit, non 10
apud Latinos modo, uerum etiam apud Graecos ipsos.

PROLOGVS

I.

1 **1** HECYRA EST HVIC NOMEN FABVLAE a nomine coe-
pit, ut incognitam probaret et ideo spectandam. 2 HECYRA
EST H. N. F. nominatiuo casu figurauit, cum in usu sit, ut
datiuo dicamus. quamuis praesto sint exempla, quibus 15
ueteres per omnes fere casus hoc genus locutionis enun-
tiabant. 3 HECYRA EST H. N. F. haec primo data est
sine prologo ludis Megalensibus, quos Sextus Iulius et
Cornelius Dolabella ediderunt, sed occupato populi studio
(in) funambulis displicuit. post denuo data est ludis 20
funebribus L. Aemilii Pauli, quos fecerunt Q. Fabius
Maximus et Cornelius Africanus. tunc quoque non per-
acta est per studium populi circa gladiatores. tertio ad
postremum introducta Q. Fuluius L. Marcio aedilibus uir-

Held in Did.

3 intus *Steph.*: tertiis *C*, nuptiis *V* (*dett.*) || 8 actus imparii
tenarumque poganarumque fuit numero cum cum hec *C* || 10 di-
scriptione *L*, descriptione *V* (*D*), -nē *C* | sint *C* || 13 Echira
(sic semper) *C* || 14 h. e. n. f. *V* || 15 sunt *C* || 16 ferme *C* ||
18 sex. iulius *V* || 20 in *add. W.* | funabulis *V*, -li *C* | post
denuo *Goetz et Schoell*: postremo *codd.* || 22 max. *V* || 24 intro
(tribunorum) data *C* | martio *CV*